

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18Pc/39/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522209186
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2023:7522209186.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou v právnej veci navrhovateľa: Z. K., H.. XX.X.XXXX, bytom A. XX, E. - Š., práv. zast. JUDr. Martou Šuvadovou, advokátkou so sídlom Floriánska 16, Košice proti plnoletému synovi: F. K., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX, o zrušenie vyživovacej povinnosti

rozhodol:

Z r u š u j e vyživovaciú povinnosť navrhovateľa Z. K. voči plnoletému synovi F. K., naposledy právoplatne určenú rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/68/2014 z 5.9.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, č. k. 8CoP/488/2014 z 30.4.2015, počnúc od 1.7.2022 do budúca.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 9.11.2022 domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti voči plnoletému synovi dňom 1.7.2022 do budúca. Návrh skutkovo odôvodnil tým, že zatiaľ neprávoplatným rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 16Pc/39/2017 zo dňa 12.7.2019 bola navrhovateľovi určená vyživovacia povinnosť 200,- € mesačne, tento rozsudok bol zrušený a dňa 3.9.2020 bolo rozhodnuté vo veci. Voči tomuto rozhodnutiu podali účastníci odvolanie. Vzťahy medzi otcom a synom sú dlhodobou problematické. Syn v júni 2022 ukončil vysokoškolské štúdium a otca o tom neinformoval, vysoká škola informácie o študentoch neposkytuje. Syn inicioval exekučné konanie proti otcovi, teda evidentne žiada výživné i po ukončení vysokoškolského vzdelania, a to aj formou exekúcie. K návrhu pripojil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 16Pc/39/2017 z 12.7.2019 s doložkami vykonateľnosti, rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č.k. 16Pc/39/2017 z 3.9.2020, výzvu právnej zástupkyňi syna o oznámenie, či syn ukončil vysokoškolské štúdium s doručenkou, upovedomenie o začatí exekúcie voči navrhovateľovi z 17.1.2020, návrh povinného na zastavenie exekúcie z 30.1.2020.

2. Plnoletý syn vo vyjadrení k návrhu uviedol, že je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce, prácu si hľadá, ale neúspešne. Je v prijímacom procese v PZ, na ktorom sa od júna pravidelne zúčastňuje, prešiel pohovorom, telesnou, SJ, psychotestmi a zdravotnou prehliadkou. Od februára 2023 by mal nastúpiť na základný kurz príslušníka PZ. Jeho výdavky hradí starý otec a matka v plnej miere, otec mu naposledy poslal výživné za júl 2022. V októbri podal na otca trestné oznámenie za neplnenie vyživovacej povinnosti, ale bezúspešne. Žiada zrušenie výživného až od 1.2.2023, lebo nemá z čoho žiť. K vyjadreniu pripojil potvrdenie o štúdiu z 9.6.2022, potvrdenie ÚPSVaR Košice o zaradení do evidencie nezamestnaných od 9.6.2022 a prevody z BÚ.

3. Súd vykonal vo veci dokazovanie oboznámením predložených listín, pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie č.k. 16Pc/39/2017 a právoplatného rozsudku Okresného súdu Košice - okolie č.

k. 19P/68/2014 z 5.9.2014 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach, č. k. 8CoP/488/2014 z 30.4.2015 a zistil nasledovný skutočný a právny stav.

4. Navrhovateľ ako povinná osoba z vyživovacej povinnosti podal návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti voči osobe oprávnenej z vyživovacej povinnosti, ktorý je jeho synom. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 19P/68/2014 zo dňa 5.9.2014 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Košice - okolie sp. zn. 8C/250/2007-180 z 26.9.2008 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, č.k. 7CoP/6/2009-215 z 21.5.2009 v časti upravujúcej vyživovaciu povinnosť otca k mal. F. K., H.. XX.X.XXXX tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého F.Á. sumou 130,-€, vždy do 15 - eho dňa v mesiaci vopred, do rúk matky, počnúc 21.2.2014. Dlhé výživné vo výške 197,24 € súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20 € spolu s bežným výživným a v prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného zamietol. Na odvolanie matky prebehlo odvolacie konanie a odvolací súd rozsudkom č.k. 8CoP/488/2014 z 30.4.2015 potvrdil rozsudok vo výroku o zvýšení výživného a zmenil vo výroku o dlžnom výživnom tak, že otec je povinný zaplatiť ho do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudky nadobudli právoplatnosť 22.5.2015.

5. Na Okresnom súde Košice - okolie je vedené aj ďalšie konanie o zvýšenie výživného pod sp. zn. 16Pc/39/2017. Uvedené konanie nie je právoplatne ukončené a prebieha odvolacie konanie.

6. Podľa potvrdenia o štúdiu vydaného Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, fakultou verejnej správy dňa 9.6.2022, F. K., H.. XX.X.XXXX ukončil 8.6.2022 II. stupeň úplného vysokoškolského štúdia.

7. Podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice z 13.6.2022 bol F. K., H.. XX.X.XXXX zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 9.6.2022.

8. Podľa upovedomenia o začatí exekúcie vydaného JUDr. Jurajom Kočim - súdnym exekútorom dňa 17.1.2020 je voči navrhovateľovi vedená exekúcia na vymoženie peňažného plnenia z rozhodnutia Okresného súdu Košice - okolie č. 16Pc/39/2017 z 12.7.2019. Navrhovateľ podal súdnemu exekútorovi návrh na zastavenie exekúcie z dôvodu, že synovi zaplatil výživné podľa vykonateľného rozsudku.

9. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4 a 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

10. Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

12. Zmenu pomerov možno vymedziť ako zmenu rozhodujúcich kritérií v porovnaní so skutkovým stavom existujúcim v čase predchádzajúcom rozhodnutiu súdu. Zákon umožňuje zmenu tak vo vzťahu k súdnym rozhodnutiam (musí ísť o rozhodnutie, ktorým bola vyživovacia povinnosť priznaná, prípadne zmenená), ako aj dohodám, vzhľadom na to, že vyživovaciu povinnosť možno určiť aj dohodou príslušných subjektov, nielen rozhodnutím súdu. Aj v prípade úpravy vyživovacej povinnosti rozhodnutím súdu je možné, aby povinný plnil na základe dohody viac, ako mu ukladá súdne rozhodnutie.

13. Zo znenia ustanovenia § 78 zákona o rodine vyplýva, že prichádza do úvahy jednak zrušenie a jednak zmena, ktorou možno rozumieť zníženie alebo zvýšenie výživného. Ustanovenie rešpektuje dispozičný princíp a princíp oficiality. Pre zmenu alebo zrušenie rozhodnutia o vyživovacej povinnosti voči plnoletému sa vyžaduje aktivita (ide výlučne o návrhové konanie) zo strany dotknutých osôb.

14. Pri plnoletých osobách sa tvrdená zmena pomerov v minulosti posudzuje ku dňu začatia súdneho konania. Najneskôr musí byť zmena pomerov daná v čase rozhodovania súdu. Nemožno rozhodnúť o zmene pomerov, ktorá má nastať v budúcnosti. Náležitou návrhu na zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti v takomto prípade je uvedenie údajov o tom, odkedy má byť zmena vykonaná.

15. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa, jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť.

16. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho eventuálnu pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť. Prekážkou zrušenia vyživovacej povinnosti je objektívna nemožnosť dieťaťa živiť sa samostatne, napr. z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Nezamestnanosť dieťaťa tiež nie je dôvodom pre trvanie vyživovacej povinnosti. Pre nadobudnutie schopnosti sa živiť postačuje, že dieťa ukončilo vzdelávací proces a je pripravené pracovať. Ďalšie štúdium nezakladá nárok na výživné od rodiča. Vychádza sa z toho, že ukončením druhého stupňa s titulom Mgr. či Ing. je dieťa pripravené pracovať vo vyštudovanom odbore a ďalšie vzdelávanie je len nie nevyhnutnou nadstavbou.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že k zmene pomerov na strane plnoletého syna od posledného rozhodnutia došlo v tom, že ukončil vysokoškolské štúdium II. stupňa dňa 8.6.2022. Napriek tomu, že pokračuje v štúdiu účasťou na základnom kurze príslušníka PZ, už ukončením vysokoškolského štúdia II. stupňa dosiahol kvalifikáciu potrebnú a postačujúcu na zamestnanie sa. Z uvedeného vyplývalo, že plnoletý syn je schopný sám sa živiť, preto súd dospel k záveru, že na strane plnoletého syna nastali okolnosti, ktoré odôvodňujú zrušenie vyživovacej povinnosti zo strany jeho otca. Plnoletý syn síce tvrdil, že po ukončení vysokoškolského štúdia si neúspešne hľadá prácu, čo ani nepreukázal, zároveň však uviedol, že už od júna 2022 sa pravidelne pripravuje v prijímacom procese v PZ.

18. Z uvedených dôvodov súd návrhu v plnom rozsahu vyhovel, plnoletý syn nadobudol schopnosť samostatne sa živiť dňom 9.6.2022, preto zrušil vyživovaciu povinnosť otca v súlade s návrhom, teda dňom 1.7.2022. Súd nezistil žiadne objektívne dôvody, ktoré by plnoletému synovi zabránili uspokojovať svoje potreby vlastnou prácou ani dôvody, prečo by mal zrušiť vyživovaciu povinnosť otca až k 1.2.2023, ako žiadal plnoletý syn.

19. Vo výroku rozsudku súd vyslovil, že ruší vyživovaciu povinnosť naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 19P/68/2014 z 5.9.2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach, č. k. 8CoP/488/2014 z 30.4.2015, z dôvodu, že tento rozsudok je posledný, ktorým sa právoplatne určila vyživovacia povinnosť navrhovateľa k synovi. Prebieha na súde síce ešte jedno konanie o zvýšení výživného pod sp. zn. 16Pc/39/2017, toto však nie je právoplatne ukončené.

20. Právna zástupkyňa navrhovateľa na pojednávaní uviedla, že náhradu trov konania si neuplatňuje. O trovách konania účastníkov súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a to podľa všeobecnej zásady o náhrade trov konania v mimosporových veciach, teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku). V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za

nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.